

Meer lezen, surfen, praten en kijken

* Lezen

Wat heeft mijn broer of zus? Hoe leg ik het uit aan mijn vrienden? Over deze en andere vragen willen brusjes praten. Bijvoorbeeld met hun ouders.

De volgende boeken zijn voor en over brusjes: van de jongste (4+ jaar) tot volwassen broers en zussen (18+ jaar). Meer lezen of een boek kopen? Gewoon **klikken op de titel**, heb je direct de link.

Brussen: 4 - 6 jaar

Samen lezen en praten met je ouders is fijn! Deze boekjes lenen zich daarvoor:

Lotje.

Dick Bruna

Wanneer Lotje andere kinderen ziet spelen met een bal wil ze ook meedoen. Omdat ze in een rolstoel zit, twijfelen de andere kinderen of ze dat kan.

6,95 euro

Mercis Publishing BV (1995).

ISBN: 9789073991941.

Mijn kleine grote broer.

Sofie Buydens en Sanne Ovaere

Voor **ouders** een aanknopingspunt om met het brusje te praten over het verlies van een broer of zus. Het boek laat zien dat de band tussen brusjes altijd blijft bestaan.

12,50 euro

Uitgever: Tekst & Inzicht (2016).

ISBN: 9789082327946.

Slaapkllets! voor kleuters.

Michal Jansen

BRUSSENBOEK TOPTIP

Dag en nachtboek voor de jongste kinderen. Een fijn boek om de dag te laten

bezinken en voor ouders om een kijkje te krijgen in jouw hoofd.

gezinnig.nl (2015).

ISBN: 9789082338508

Brussen: 6 - 8 á 10 jaar

De survivalgids voor langdurig zieke kinderen.

Sarah Kumar

BRUSSENBOEK TOPTIP

Is je broer of zus ziek, en is het meer dan een griepje? Heeft hij of zij een verkeersongeluk gehad? Is hij vaak in het ziekenhuis? Dit boekje is **voor je broer of zus**, met tips over brusjes.

11,95 euro

Schuyt & co van Halewijck (2012).

ISBN: 9789059328389.

Mijn gehandicapte broer & ik.

Camiel Derkx

BRUSSENBOEK TOPTIP

Het stripboek van Camiel over zijn band met zijn broer Jordy bevat grappige verhalen, gebaseerd op waar gebeurde gesprekken. Jordy is de oudste, zit in een rolstoel en ziet dingen anders.

5 euro, exclusief verzendkosten.

www.mijngehandicaptebroerenik.nl
(2016).

Slaapkllets!

Michal Jansen

Het beste boek om voor het slapen gaan met je ouders de dag door te nemen.

Veel ruimte voor leuke vragen en opdrachten - zoals: *Brul als een leeuw*, en ademhalingstips en ontspanningsoefeningen. Niet speciaal voor brussen - maar dat hoeft ook niet altijd.

14,95 euro

gezinnig.nl (2012).

ISBN: 9789081477970

Kijk, de vogel zingt!

Bente Jonker

Het zusje van Keet wordt doof geboren. Keet kan daardoor niet praten, maar dat is voor haar zusje niet erg, want die

begrijpt haar toch wel. Een mooi kinderboek dat een kijkje geeft in het hoofd van een brusje.

11,95 euro

De Vier Windstreken (2013).

ISBN: 9789051160789.

Bijzondere broers en zussen.

Annette Hames en Monica McCaffrey

BRUSSENBOEK TOPTIP

Praktisch en zeer leesbaar boekje. Verhalen van kinderen van 3 tot 19 jaar over hun zus of broer die een handicap of ernstige ziekte heeft. Met een korte uitleg van de aandoening, tips over de omgang met je zus of broer en voor jezelf. Schrijver Monica McCaffrey is oprichter van *Sibs.org.uk*, de Engelse brussenorganisatie.

Bij de bieb te lenen.

Bij bol.com alleen in het engels.

Uitgeverij Nino (2006).

ISBN: 9085605075.

Mijn zusje is gehendiekept.

Marie-Jose Schelvis

Marie-Jose maakte dit boekje om haar dochter Bente te helpen de 'hendiekep' van haar tweelingzusje uit te leggen. Dit kleurrijke boekje helpt brussen om aan vriend(innet)jes uit te leggen wat hun broer of zus heeft en hoe het is.

9,95 euro

www.bentelin.nl (2012).

ISBN: 9789075129854.

Mijn zusje is gehendiekept en wij gaan naar school.

Marie-Jose Schelvis

Vervolg-boekje: Het zusje van Bente gaat naar school!

14,95 euro

€ 1 gaat naar de NSGK (2015).

ISBN: 978908842158.

Weet jij wat het is om anders te zijn?

Ellen Sabin

BRUSSENBOEK TOPTIP

Bijna vierkant doe-boek speciaal voor kinderen vanaf 7 jaar die een broertje of zusje, klasgenoot, of vriendje hebben met een handicap of leerstoornis. Aan bod

komen onder meer: ADHD, downsyndroom, autisme, astma en dyslexie.

Voor scholen: een gratis lesgids.

15 euro

Uitgeverij Pica (2007).

ISBN 9789077671214.

Boekentips? > mail Anjet

Brussen: 9+ jaar

Over leven en dood. Een boek voor jongeren over afscheid nemen en loslaten.
Marja Baseler

Mooi vormgegeven, leerzaam boek dat houvast geeft. Broers en zussen vertellen in dit boek wat kan helpen om te begrijpen wat er in je leven verandert, als je iemand verliest van wie je veel houdt.

17,49 euro

The House of Books (2010).

ISBN: 9789044324945.

Groene appels en zussenknuffels.

**Leen Poppe, Riet Steel,
Stijn Vandeveld**

BRUSSENBOEK TOPTIP

Klein boekje écht door brussen gemaakt: met eigen geschreven teksten en door hen zelf gemaakte foto's. Leuk voor alle leeftijden brussen: de kinderen die hun leven vastlegden zijn 6 jaar, 12 jaar, 17 jaar en 22 jaar.

19,99 euro

Academia Press (2009).

ISBN: 9789038214696.

Mijn knettergekke zus.

Aksel Selmer

Gyda, een meisje van 11 jaar, heeft een zusje van 8 dat geboren is met een hersenbeschadiging. Ze is druk, kan niet praten en snapt het verband tussen fout en straf niet. Daarom moet iedereen op haar letten. Als de ouders i.v.m. een ziekenhuisopname weg zijn, gaat Linda er vandoor. Dan blijkt dat ook de oudere, pesterige broer er alles voor over heeft om zijn zusje terug te vinden. Een positief boek

over een moeilijk onderwerp voor kinderen
vanaf ca. 11 jaar
9,95 euro
Lannoo (2000).
ISBN: 9789020940893

Fasten your seatbelt.

Susan P. Levine en Brain Skotko

Waarom doet je broer of zus opeens zo boos? Hoe vraag ik aan mijn ouders om iets beter uit te leggen? Schrijver Brian Skotko had die vragen toen hij opgroeide met een broer met het syndroom van Down. Een vervolg op het boek 'een *crashcourse* in de wereld van Down' - ook een aanrader.
18,99 dollar + verzendkosten
Woodbine House (2009).
ISBN: 9781890627867.

The sibling slam book.

Don Meyer

Hoe is het om tiener én brus te zijn? Meer dan 50 broers en zussen geven op meer dan 50 vragen eerlijk antwoord.
Onder redactie van Don Meyer, oprichter van de Amerikaanse brussengroepen, 'Sibshops'.
In het engels.
Woodbine House (2005).
ISBN: 9781890627522.

Zakboekje brussenspinsels, een boekje voor brussen om je niet alleen te voelen.

Janneke Moeleker

BRUSSENBOEK TOPTIP

Met gedichten en uitspraken van brussen van kinderen met een chronische ziekte, met aandacht voor emotie, en met ruimte om zelf iets op te schrijven.
6,50 euro (als lid VOKK 3 euro)
VOKK (uitgave jaar onbekend).
Art. nr.: 0044.

Zakboekje brussenspinsles (2), een boekje voor brussen van een overleden kind, om je niet alleen te voelen.

Janneke Moeleker

Speciaal boek voor kinderen van wie de broer of zus is overleden, door een chronische ziekte. Met gedichten en uitspraken van brussen. Met aandacht voor emotie en ruimte om dingen op te

schrijven.

6,50 euro (als lid VOKK 3 euro)
VOKK (uitgave jaar onbekend).
Art. Nr.: 0112.

Broers en zussen – hoe is het voor jou?

Esther-Clair Sasabone

BRUSSENBOEK TOPTIP

De schrijfster heeft een nierziekte. ZE vroeg zich opeens af hoe het vroeger voor haar zus Kim was. In het boek staan 12 interviews met brussen van verschillende leeftijden. Herkenbaar brussen van een broer met handicap of ziekte.
20 euro
Bureau Sterrenstof (2016).
ISBN 9789082274516.

Levensvitaminen.

Renée en Evert-Jan van Zandvoort

BRUSSENBOEK TOPTIP

Een mooi boek voor vader, moeder, en alle kinderen om het plezier terug te brengen, wanneer een ramp je gezin treft. Je ontdekt hoe je harmonie kunt creëren in lastige situaties.
14,95 euro
Stichting de Regenboogboom

Boekentips? > mail Anjet

EXTRA TIP

Kijk **op deze site** voor nog meer leuke en handige boeken rondom ziekte en handicap.

Brussen: 18+

Geschreven door een brus:

Brussenboek ik ben er ook nog.

Femke Quadackers

Boek van brus Femke Quadackers (1994), studente Pedagogiek, met een zus met epilepsie. Vol verhalen van andere brussen.

22,95 euro

Brave New Books (2016).

ISBN: 9789402156515.

Being the other one.

Kate Strohm

Informatief boek van de Australische journaliste Kate Strohm, vol handvatten voor brussen, ouders en hulpverleners. De auteur is oprichter en directeur van Siblings Australia. Alleen in het Engels verkrijgbaar.

Vanaf 22,95 euro

Shambala Publications (2005).

ISBN: 9781590301500.

Met mijn zusje in de bus.

Rachel Simon

Een mooi verhaal over de relatie tussen Rachel, journalist bij een krant, en haar zus Beth, die het liefst in de bus zit. Het boek begint als Rachel gevraagd wordt om over een busrit met haar zus te schrijven. Bestseller in Amerika: *Riding the Bus with My Sister* (verfilmd).

10,80 euro

Uitgeverij De Kern (2003).

ISBN: 9032509098.

Madhouse, growing up in the shadow of mentally ill siblings.

Clea Simon

Ook als je geen broer of zus met schizofrenie hebt, zul je in de eerste pagina's herkennen. Het autobiografische verhaal is toegankelijk geschreven, en bevat algemenere informatie over schizofrenie. Alleen in het Engels.

Penguin Books (1998).

ISBN: 9780140274349.

Geschreven door een ouder:

Twee stapjes op het strand.

Anne-Dauphine Julliard

Het verhaal van deze moeder is ontroerend en krachtig: ze weet dat ze haar kindje gaat verliezen aan een vreselijke ziekte, maar houdt een luisterend oor naar haar andere kind. Daardoor is er ook stiekem een hoofdrol voor het broertje.

12,75 euro - tweede hands

Uitgeverij Lannoo (2012).

ISBN: 9789401400077.

Moeders zonder grenzen.

Esther Kant en Willemien Vereijken

De schrijfsters zijn moeder van een 'zorgintensief' kind. Ze schrijven in hun mailwisseling aan elkaar met humor over de (niet) alledaagse dingen die zij meemaken.

13,50 euro - tweede hands

Uitgeverij Lannoo (2010).

ISBN: 9789020991970.

The boy in the moon.

Ian Brown

(Aangeraden door The New York Times.)

Een vader schrijft op eerlijke wijze (en met humor) over zijn leven met een zwaar gehandicapte zoon. Hij zoekt naar (ant)woorden en hulp. Brown is een bekende Canadese journalist. Alleen in het Engels verkrijgbaar.

Vanaf 2,50 euro

Random House Canada (2009).

ISBN: 9780312675417.

Voor ouders, volwassen brussen & hulpverleners :

'Quickscan naar de ondersteuningsbehoefte van zorgintensieve gezinnen - deel 2: brussen.'
Okma, K., Van Dijken, A., et al (2014)

BRUSSENBOEK TOPTIP

Leesbaar rapport over de noodzaak aan ondersteuning voor brussen.

Nederlands Jeugd instituut.

Link naar de pdf:

[http://www.nji.nl/nl/\(320725\)-Publicaties-QuickScan-naar-de-ondersteuningsbehoefte-van-zorgintensieve-gezinnen](http://www.nji.nl/nl/(320725)-Publicaties-QuickScan-naar-de-ondersteuningsbehoefte-van-zorgintensieve-gezinnen)

Broers en zussen van speciale en gewone kinderen.

Prof. Dr. Frits Boer

BRUSSENBOEK TOPTIP

Basiswerk over bijzondere broers en zussen, geschreven door de emeritus hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie bij het AMC.

24,90 euro

LannooCampus (2012).

ISBN: 9789020975901.

Oei, er klopt iets niet.

Okma, K.

BRUSSENBOEK TOPTIP

Met informatie over brussen. Onmisbaar boek voor ouders van een kind met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, omgeving en hulpverleners. De schrijver (ontwikkelingspsycholoog) heeft twee zoons en een bijzondere dochter.

17,99 euro

Terra Lannoo (2013).

ISBN: 9789401411622.

Brothers and sisters, a special part of exceptional families.

Dr. Thomas Powell

Een van de eerste brussenboeken in Amerika. Met handige tips voor ouders en brussen van andere brussen.

Prijns varieert.

Paul H. Brookes Publishing (2005).

ISBN: 9781557667199.

(c) Brussenboek

Een ander boek of onderzoek gelezen?

> mail Anjet

Voor ouders, hulpverleners, docenten, etc.
klik hier voor gratis flyer: Praten met brussen:

TIPS VOOR: PRATEN MET "BRUSSEN"
Het is belangrijk om met een bruis te praten over de handicap, stoornis en/of ziekte van hun broer of zus in hun woorden. Luister naar hen als zij hun gevoelens met je delen.

MOEDIG

- wagen oufien aan en help hen met de verantwoording naar hun leefwijsgenootjes.
- eigen en andere interesses ontwakelen aan.

WEES OPEN

- over de handicap, ziekte of stoornis in het gesin in de richting van school, opvoeders, en andere volwassenen in het leven van de bruis of zus.
- over wat er (voor miswiss) speelt: wat een bruis of zus niet weet, beeldt hij of zij zich in.

VRAG

- hulpverleners (leerke, spang, thespespe, etc) naar hun kennis over de bijzondere rol en positie van brussen.
- viendes en familie om ook dingen aan de bruis te vragen: niet altijd vragen stellen over zijn of haar bruis of zus.

ZEER JONGE BRUSSEN

wilfen weten dat zij niet de normale zijn van de handicap van hun bruis of zus, en dat ze 'het' niet kunnen krijgen, en ook niet hun viendes of viendesmeets.

SCHOOLGAMDE BRUSSEN

verprijken hun verdel met zin en leefwijsgenootjes, en andersom. Brussen krijgen te maken met andere vragen en gevoelens en zoeken naar antwoofden.

TIENER BRUSSEN

hadden vaak specifieke vragen over eerlijkheid, wat hun bruis of zus (nodig) heeft, en over de toekomst: wees spes over wat je weet, denk of voelt.

BESPREEK

- samen met je andere kinderen de verschillende reacties en hoe ze daar mee om kunnen gaan.
- met de bruis hun zorgen - ook over de toekomst: laat hen weten dat hun mening en gevoelens er toe doen.

CONTACT

- met andere brussen of online groepen is fijn als daar behoefte aan is: doe je op als een gels-zak of Online Club of Facebook.

VERGEET NIET!

- dat brussen gewoon willen spelen met hun bruis/zus.
- te vragen naar hun interesses, viendes, hun leven.
- om quality time hebben met je bruis/zus.
- dat deze bruis en zussen vaak genoots geen bruis willen of hoeven zijn.

Meer lezen, surfen, praten en kijken

* Surfen

Informatieve websites voor en over brussen bieden vaak ervaringsverhalen. Daarnaast is het een goed idee om een kijkje te nemen op de site van de patiëntenvereniging of stichting waar je ouders of jijzelf bij zijn aangesloten.

www.brussenboek.nl

Officiële website die hoort bij dit boek: met meer informatie, foto's en filmpjes. Op de Facebookpagina **Brussenboek** kun je de laatste informatie over het boek volgen. Kom ook naar de besloten **De Ontbijt Club** op Facebook.

www.ikhebdat.nl

Eindelijk kunnen uitleggen wat je broer of zus heeft. Hier worden de erfelijke ziekjes in simpele woorden uitgelegd. De boekjes en tips zijn voor elke brus super handig. Ook met informatie **voor ouders: download HIER het boekje 'als het om kinderen gaat'**, om te lezen en te gebruiken in het contact met een brus.

www.brusjes.nl

De eerste, grote online brusjesgroep in Nederland, maar ook kun je hier informatie vinden. In het forum kun je veel persoonlijke verhalen vinden en delen. (NB onzeker of het forum doorgaat.)

www.brussen.be

Kleine, informatieve site met handige documenten voor jonge en oude brussen, en korte, herkenbare verhalen opgeschreven door brussen.

www.broersenzussen.be

"Waarom komen brusjes niet altijd als je iets organiseert?" en andere prangende vragen over brussen worden hier grondig besproken. Grote aanrader voor

hulpverleners. Brussen en ouders, wijs hen op deze (Vlaamse) site.

www.opkoersonline.nl

Het Emma Kinderziekenhuis geeft online cursussen voor kinderen met kanker en hun broertjes en zusjes – ook voor brusjes met andere aandoeningen of ziektes. Je moet er wel zeven uurtjes voor vrijmaken in 7 weken. Tijd voor jezelf!

www.sibs.org.uk

De Engelse organisatie voor broers en zussen Sibs maakt geen onderscheid in aandoening of ziekte. Deze website is voor brusjes en brussen, maar ook voor hun ouders. Overzichtelijk, informatief en interactief. Opgericht door *Monica McCaffrey*, zelf brus.

Handige website gevonden?

> mail Anjet

www.supersibs.org

Leuk om eens te kijken hoe ze het in Amerika doen: de organisatie Supersibs (voor de broers en zussen van kinderen met kanker) organiseert uitjes en brussengroepen en heeft fora voor kinderen. Opgericht door een moeder van een 'supersib'.

www.hetklikt.nu

Website van 'zorgprogramma' voor ouders en kinderen met een chronische ziekte en hun broers en zussen. Geïnitieerd door Prof. Dr. Martha Grootenhuis.

www.hetouderkompas.nl/het-gezin/broers-en-zussen

Startpunt voor ouders van kinderen met een chronische ziekte. Op de speciale brussenpagina vind je informatie over brussen en tips om verder te surfen. Deze site is onderdeel van het Emma Kinderziekenhuis.

Meer lezen, surfen, praten en kijken

* Praten

Via Facebook:

Via Facebook kom je makkelijk met andere brussen in contact. Vanaf dertien jaar mag je van Facebook lid worden.

TIP: Klik op de titels hieronder.

De Ontbijt Club

De interviews van het brussenboek werden in deze besloten Facebookgroep gedaan. Kom een kijkje wagen, of kom iets vertellen.

Lotje & co brussen

Grote Nederlandstalige brusjesgroep op Facebook, opgestart door Stichting Lotje&co en Anjet van Dijken. In de besloten groep zitten veel tieners en twintigers, maar ook 35+ vinden hun weg naar deze eerste Facebookgroep.

Sibnet

De grootste besloten Facebookgroep voor volwassen broers en zussen van mensen met een handicap, ziekte of stoornis. Initiatiefnemer is Don Meyer, de man achter de succesvolle, Amerikaanse brussengroepen Sibshops. In het Engels.

The Sibling Leadership Network

Openbare Facebookgroep voor volwassen brussen gericht op het geven van informatie, steun en handvatten aan brussen en met handvatten hoe hun broer of zus voor zichzelf kan opkomen. (*Advocacy* heet dat in het Engels.) Initiatief van het Sibling Leadership Network.

Sibchat

Besloten Facebookgroep voor Australische volwassen brussen, opgezet door journalist,

brus en schrijver Kate Strohm van *Siblings Australia*.

Nieuwe brussen initiatieven:

Brussen het Westerhonk ('s Heerenloo)

Fotoproject Brusjes (Pauline Kuiper)

Brusjesdag (Mama Vita)

Brusjes (Nijmegen)

Facebookgroep gevonden of gestart? > mail [Anjet](#)

Brussengroepen:

Er komen steeds meer activiteiten en groepen voor brussen in Nederland en Vlaanderen.

Hierna volgt een lijst met landelijke organisaties. Kun je zelf niets in de buurt vinden? Direct wat tips:

Tip 1: Vraag aan je **gemeente** wat zij organiseert voor broertjes en zusjes, of voor kinderen van ouders met een aandoening - vaak is daar wel iets voor.

Tip 2: Vraag je eigen **huisarts** of bijvoorbeeld de **pedagogische medewerker** van je broer of zus in het ziekenhuis. Zij kunnen je verder op weg helpen.

Tip 3: Zoek op **internet** ook op 'jonge mantelzorgers' of 'jnz', 'brusjesworkshop'. Wil je het heel specifiek: tik dan de diagnose van je broer of zus er bij in.

Tip 4: er zijn veel kinder- en volwassen **coaches** in Nederland. Steeds vaker organiseren ze iets voor brussen en/of jonge mantelzorgers. (zie volgende pagina)

Tip 5: vraag de **school** of **opvang** van je broer of zus een brusjesmiddag te organiseren. Voordeel: ben je én met je broer of zus, én ontmoet je andere brusjes.

Organisaties in Nederland

die brussenactiviteiten organiseren:

SIZ Twente

Brussenactiviteiten en jongemantelzorg dagen, zoals 'Piep zei de muis' (vanaf 4 jaar), survival-dagen, ervaringsmaatjes, etc. - ze zijn erg actief, www.siztwente.nl

Expertise Centrum Familiezorg

Kenniscentrum die in samen werking met verschillende instellingen (zoals [Amarant](http://www.amarant.nl)). www.expertisecentrumfamiliezorg.nl.

Op Koers

Emma Kinderziekenhuis/AMC en PMC organiseren brussen groepen voor broertjes en zusjes van kinderen met kanker in/om Amsterdam en Utrecht. www.opkoersonline.nl.

FunCare4Kids

Organiseren te gekke fundagen voor alle mantelzorgers <http://www.fun-care4kids.nl>

JMZPro

Kun je **niets vinden**? Dit landelijke netwerk heeft veel coaches in zijn bestand. Klik op de link en mail hen dat je iets in je buurt zoekt. Noem gerust mijn naam, als je dat eng vindt: Anjet, de schrijfster van het Brussenboek.

Coaches voor brusjes en brussen

Coaches, specifiek voor jonge brusjes, oa:

Haarlem en omstreken:

praktijkmon.nl

praktijkkristallijn.nl

Utrecht en omstreken:

FemkeKuiper.nl

estelledehinghkind coaching.nl

bureauveerkracht.nl

MaydDcoaching.nl

Rotterdam:

[Koekie Coaching](http://KoekieCoaching.nl) of symptomen-autisme.nl

TanteJoy.nl

Coach, specifiek voor volwassen brussen:

lumenmantelzorgcoach.nl

Organisaties in België

In Vlaanderen zijn de brussengroepen en ondersteuning voor brusjes wat moeilijker online te vinden. Deze organisaties organiseren in ieder geval brussenactiviteiten:

UZ Leuven

Lijst met brussen activiteiten voor brusjes van kinderen met kanker kun je downloaden, [klik hier](#).

FratriHa - Brussel eo

Franstalige brussen organiseren geregeld lezingen, workshops voor ouders en **volwassen brussen**. www.fratriha.be

BUSO school aan de Waterkant - Gent

Voorbeeld van een school die met succes verschillende activiteiten voor brussen organiseerde. Kijk op hun website wat ze organiseerden.

Staat je organisatie er niet bij?

> mail : Anjet

TIP:

Vraag de **thuisbegeleidingsdienst** van je broer of zus waar je andere brussen kunt ontmoeten en/of welke dingen er voor jou zijn in de regio.

Meer lezen, surfen, praten en kijken

* Kijken

Er komt steeds meer vraag naar de verhalen van broers en zussen. Ook brussen pakken sinds kort steeds vaker de camera om hun verhaal te vertellen: via film of documentaire.

* Nederlandse documentaires

De laatste tijd worden documentaires over brussen vaker gemaakt door een broer of zus. Verschillenden zijn zelfs bekroond op internationale filmfestivals.

Op zoek naar mijn zusje (2016)

Debby (28 jaar) is de zus van Wendy (26 jaar), die het syndroom van Down heeft, en een psychose heeft gehad. Deze film is de zoektocht van Debby over hoe Wendy's handicap en stoornis haar leven heeft beïnvloed. Hiervoor interviewt ze haar vader, moeder en zorgprofessionals. Bij de DVD zitten discussievragen - goed voor professionals om het gesprek met het gezin te verkennen of te verdiepen.

Regie, productie en te bestellen bij:
Debby van der Schuit.

YouTube kanaal: 'Debby van der Schuit'.

Jennis (2015)

In de documentaire (26 minuten) volgt Aisha haar heel veel jongere broertje Jennis, die geboren is met het zeldzame Williams-Beuren syndroom heeft. Hierdoor heeft hij een absoluut gehoor, een mentale achterstand en een bovengemiddelde sociale vaardigheid. Bovendien heeft hij een allesoverheersende fascinatie voor alles wat draait. In de documentaire zien we Jennis als hij zijn eerste schreden op het liefdespad zet.

Regie: Aisha Roberson (brus, 26 jaar)
www.jennis-film.nl

Facebook: Jennis the Movie.

7xMartijn (2013)

(Het verhaal van Eline staat in dit boek)

Deze eerste documentaire van Eline Bodbijl gaat over de impact van de handicap van broer Martijn op Eline zelf en haar broers en zussen, en op hun ouders, en over mantelzorgers zijn midden in de bezuinigingen.

Regie: Eline Bodbijl (brus, 25 jaar).
www.elinewonders.nl.

**Maak je een film of video over
jouw leven?**

Mail Anjet om hier te staan

2Broers (2012)

(Tip moeder van Skypers Nina en Damian.)

De twee broers Nik en Rino verzinnen dingen die ze kunnen spelen. Dan moet je soms wat creatiever zijn want Nik zit door een spierziekte in een rolstoel. De film won in 2012 de Prix Jeunesse.

Regie: Hilt Lichten. Producent: Jan-Willem Bult, oprichter KRO Kindertijd.

Te zien via de website van www.rkk.nl.

Samen, niet alleen (2010)

Hanneke (7) en Noah (9) zijn het zusje en broertje van een kindje met kanker. In deze film vertellen ze hoe dat is en welke 'voordelen' er ook aan de ziekte zitten, zoals allerlei leuke uitjes. Winnaar Bronzen Ei op Film Front Festival Doetinchem.

Regie: Eef Hilgers.

DVD verkrijgbaar in de VOKK webwinkel.
www.eefhilgers.nl.

Drona & ik (2009)

Arjun is een gewone jongen van twaalf jaar. Hij kan heel goed vertellen over zijn broer Drona, die een handicap heeft. Vaak snappen anderen Drona niet, maar zijn broer Arjun wel.

Winnaar Mediafondsprijs Kids & Docs 2009.

Regie: Catharine van Campen.

DVD: www.dronaenik.nl.

* Speelfilms

Die gaan over brussen, of met brussen in de hoofdrol. En andere films die de schrijfster vindt inspireren.

NL - Mijn kleine grote broer (2016)

Een 12-minuten durende semi-autobiografische familiefilm over een jongen met een handicap op een leuke manier verteld door zijn jongere zus Fien. Meerdere keren bekroond: oa op het Nederlands Film Festival. Kijk de leuke [trailer hier](#).

Regie: Iris Hogendoorn (brus).

DVD te bestellen via:

mijnkleinegrotebroer@gmail.com.

FR - Les Intouchables (2011)

Succesvolle Franse film over de band tussen een aristocratische Fransman, die vanaf de nek verlamd is, en een man uit een laag sociaal milieu. Gebaseerd op het waargebeurde verhaal van graaf Philippe Pozzo di Borgo en zijn verzorger Abdel Sellou. De film won internationaal verschillende filmprijzen.

Regie: Olivier Nakache en Eric Toledano.

VS - My sister's keeper (2009)

Een indrukwekkende film die draait om de zusjes Anna, en Kate die leukemie heeft, en haar moeder, gespeeld door de bekende Amerikaanse actrice Cameron Diaz. Anna weet al elf jaar lang dat ze haar lever zal moeten afstaan aan haar zieke zus, maar kiest er uiteindelijk voor om dat niet te doen. Een rechtszaak volgt.

Regie: Nick Cassavetes.

NL - Ooit (2008)

(Tip van brus Eline Bodbijn.)

Barry Atsma speelt de 34-jarige, verstandelijk gehandicapte Jos, die wordt verzorgd door zijn moeder. Alles gaat goed tot zijn moeder overlijdt.

Regie: Jaap van Heusden.

AUS - Black Balloon (2008)

(Tip Kate Strohm, oprichter Siblings Australia.)

Als Thomas 15 jaar is verhuist het gezin met zijn broer Charlie (met ADD en autisme) naar een andere stad. Thomas voelt zich vaak alleen omdat zijn broer alle aandacht van zijn moeder krijgt.

Regie: Elissa Down (brus).

VS - Riding the Bus with my sister (2005)

Gelijknamige film naar het boek van Rachel Simon, over de trips met haar zus in de bus (zie boekenlijst p. 4).

Regie: Anjelica Huston

VS - Warm Springs (2005)

Inspirerende televisiefilm over het leven van de Amerikaanse president Franklin Roosevelt, die op jonge leeftijd polio kreeg en voor altijd aan een rolstoel vast zat.

Regie: Joseph Sargent.

VS - What's eating Gilbert Grape (1993)

Met de bekende acteur Johnny Depp, die de brus speelt van een jonge Leonardo di Caprio die een verstandelijke handicap heeft. Leonardo speelt de sterren van de hemel in deze rol.

Regie: Lasse Hallström.

VS - Rainman (1988)

Charlie Babbit (Tom Cruise) is een carrièreman en leeft in alle luxe. Wanneer zijn vader overlijdt, leert hij dat hij een broer heeft die vanwege zijn autisme - het waren andere tijden - al vanaf zijn geboorte in een instelling woont: Raymond (gespeeld door Dustin Hofman). De film wordt een roadtrip waarin de twee broers elkaar beter leren kennen. Bekroond met vier Oscars.

Regie: Barry Levinson.

VS - The Breakfast Club (1985)

Deze bekend Amerikaanse film gaat over vijf scholieren die moeten nablijven, waardoor ze ontdekken dat – hoewel ze tegengestelde karakters hebben, en uit verschillende milieus komen – ze eigenlijk helemaal niet zo verschillend zijn.

Met onder anderen Emilio Estevez.

Regie: John Hughes.